

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Рекла́мні́ й Адміністра́ція
"Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНКОЮЗ: (201) 451-2200

РІК ХСІІ. Ч. 155. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, ЧЕТВЕР, 15-го СЕРПНЯ 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, AUGUST 15, 1985 No. 155. VOL. XCII.

В Гарвардській школі навчаються 69 студентів

Кеймбридж, Масс. (ФКУ). — Прибувши навіть з так далеко, як з Аргентини, Західної Німеччини та Китаю, 69 студентів і студенток були учасниками інтенсивної, восьмижильневої програми українських студій Гарвардської літньої школи. Це вже 15-та з ряду програм українознавства в Гарварді.

Починаючи з 1971 року понад 1,000 студентів пройшли курси української літньої програми. То ж у цюгорічній групі — 28 студентів і 41 студентка — був хтось хто став тисячною особою — учасником Гарвардської українистики.

Цюгорічні студенти прибули із 16-тистейтів Америки і з п'ятиох інших країн. Перед від'їзду в Нью-Йорк — 13, відтак Массачусетс — 11, Іллінойс — 7, Каліфорнія, Пенсильванія та Огайо по 6. Прибули теж студенти з Канади — 4, які дивуватись можна, що були також студенти з Атланти, Діж., із Сіятлу, Вашинг., із Сібука, Техасу, та з трьох країн Європи й Азії.

Вік студентів — від 17 до 46 років. Більшість з них це студенти університетів, які тут у Гарварді хочуть здобути додаткові кредити, які можна перенести до програм навчання в їхніх університетах. Теж велика части-

на (16 осіб) — це вже аспіранти, які хоч і спеціалізуються часто в практичних ділянках (медицина, інженерія тощо) рішили взяти літні вакації, щоб у тому часі студіювати теж українську мову, літературу чи історію.

Починаючи 24-го червня, учасники програми відвідували щоденні класи навчання та вправи в розмові. Звичайно вони вибирають собі два курси із шести, які є до їхньої диспозиції.

У трьох класах мови було 49 студентів. Навчали: Люба Дика, Юрій Мігайчук і д-р Богдан Струмінський. Курси історії, що їх викладали проф. Юрій Божик і д-р Доналд Остроскі, вибирали 55 студентів, а на курсі літератури, якого викладачем був проф. Омре Ронен, було 10 студентів. Згідно з тими числами, виглядає, що українські курси були найбільш популярними серед курсів всієї Гарвардської Літньої Школи.

Курси української мови були виконані зголошеннями учасниками вже на три тижні перед початком програми. Знову ж проф. Божик клася історії України із 47 студентами, була однією з найбільших класів в історії цюгорічній Гарвардській літній програмі гуманістичного факультету.

Випрацьовано шрифти чужоземних мов для комп'ютерів

Дітройт. — Вейнський стейтський університет опрацював першу серію чужоземних шрифтів для комп'ютера Аппл-Мекінтош. Ця серія включає мови, які не вживають латинської абетки, або вживають її, але додатково користуються спеціальними деактричними знаками.

Комплекти шрифтів уже вироблені для таких мов: старогрецької, польської, вірменської, української і російської.

Вищезгадані шрифти були розроблені проф. Марком Коганом з Відділу гуманітарних наук та проф. Франком Корліссом з Відділу славістики, з допомогою співпрацівників Відділу славістики Дікрана Тумаджана та Ларис Приходько. Технічну допомогу отримано від Грей Сміт з Центру комп'ютерів.

Ці спеціальні комплекти шрифтів були вибрані, щоб відобразити етнічну громаду Дітройту та його околиць. Шрифти будуть доступні для етнічних груп Дітройту та Америки, а також

для всіх академічних установ та загальної американської громадянства.

Говорячи про цей проект, проф. Коган і Корлісс зауважили, що «дуже рідко Відділи гуманітарних наук можуть зробити такий вклад технологічного характеру, щоб допомогти тим групам, від яких ті відділи отримують моральну і матеріальну допомогу. Нам дуже приємно, що ми можемо дати громаді можливість вживати комп'ютер для різних мов з такою самою легкістю, як для англійської».

Всі шрифти можна набути через Центр комп'ютерів Вейнського стейтського університету. Ціна окремого шрифту — 5 дол., що включає диск і перекладку. Продукція диску — безкоштовна.

За додатковими інформаціями слід звертатись до: The Documentation Library Computing Service Center, Wayne State University, Detroit, MI 48202, tel.: (313) 577-2144.

Перевидано словник правничої мови

К. Червечик і В. Павловський в редакції «Свободи».

Джерзі Сіті, Н. Дж. — До редакції «Свободи» загодили редактори словника правничої мови Кость Червечик і Валдим Павловський, щоб передати саме перевиданий словник російсько-української правничої мови пера академіка Агатагелю Ю. Кримського, визначеного українською мовознавчою орієнтацією і літературою.

Це друге видання словника появилось заходами і у видавництві Науково-Дослідного Товариства Української Термінології, що його очолює К. Червечик, а заступником голови є В. Павловський і вони обидва його доповнили.

Перше видання словника появилось у 1926 році, але на думку його видавців, він не втратив актуальності до тепер і тому вони саме вирішили опрацювати його друге видання.

К. Червечик інформус, що текст словника не змінився з уваги на те, щоб він залишався актуальним.

(Закінчення на стор. 4)

В Уганді починає бути неспокійно

Кампала, Уганда. — Пресове агентство Ройтерс інформус, що в африканській країні Уганді, у якій недавно владу перебрав військовий хунта, усунувши легальну владу президента Мілтона Оботе, починає бути неспокійно і якщо події будуть розвиватися до теперішнім темпом і між фракційна та міжплеменна ненависть наростатиме, країні грозить громадянська війна.

Кореспонденти повідомляють, що великі частини так званої Національної армії спротиву, найбільшій в Уганді повстанської групі, маршують в сторону міста Масака, третього по величині міста в Уганді, зайняв

ши по дорозі інші менші міста, містечка і села.

Новий уряд, очолюваний тепер ген. Тітум Окелло, намагався зліквідувати непорозуміння між ним і повстанцями шляхом переговорів з цією метою і злив до сусідньої країни Танзанія на переговори з керівником Народної армії, але, як кажуть поінформовані особи, переговори мабуть були неспішними, бо повстанці продовжують свій марш в сторону столиці Уганди. Головне командування повстанців устами свого речника заявило, що Національна армія спротиву не прийме жадних передумов новою уряду поки Окелло не визнає їхнього повного партнерства і не погодиться на переведення деяких реформ.

Дипломати заявляють, що урядові Окелло не вдалось об'єднати країну, якщо йому не дасться погодити конфлікт з повстанцями. Речник повстанців заявив кореспондентів Ройтерса, що вони очікують на відповідь Окелло у справі передумов переговорів, а чойно тоді приймуть остаточне рішення — говорити чи воювати із силами теперішньої хунти.

Вміжчасі уряд в Кампалі відкликав для розмов усіх своїх амбасадорів, а Окелло зокрема довго розмовляв з високим комісаром в Лондоні Шафігом Араіном, який був близьким приятелем усуненого від влади президента М. Оботе. Крім того уряд наказав перевести частини повстанської армії і проголосити припинення всіх відпусток для вояків і військового персоналу.

ДЕНЬ МУЗЕЮ

Глен Спей, Н. Й. — 62-й Відділ Союзу Українок Америки у Глен Спей, Н. Й., влаштував День Українського Музею, який відбудеться в неділю, 18-го серпня ц.р., о год. 1-й по полудні, на оселі «Верховина». Програма включає: обід, мистецьку програму, мистецькі виставки і товариські зустрічі. Вступ — 8 дол. Чистий дохід призначений на Український Музей в Нью-Йорку.

(Закінчення на стор. 4)

В ЗСА відбуваються протести проти апартаїду

Нью-Йорк. — Тут у вівторок, 13-го серпня, відбулася велика демонстрація проти уряду Південної Африки та подій, що там тепер відбуваються.

Великі маси людей, яких поліція оцінювала на 15,000 зібралася на 42-й вулиці між 1-ю і 2-ю авеню, щоб відтак походом перейти біля будинку Об'єднаних Націй аж до консуляту Південної Африки, що міститься на 48-й вулиці. Серед демонстрантів було багато відомих особистостей з негритянських кіл. Це була третя з черги демонстрація у великих містах ЗСА, перша така відбулася в Атланти, а друга була в понеділок у Вашингтоні.

Рівночасно із тими демонстраціями, які вимагають від президента Роналда Регена зміни його політики відносно Південної Африки неспокій у самій Південній Африці не вгавають. Десять осіб загинуло знову у сутичках з поліцією і були також поранені та вбиті у сутичках між негритянським і індійським населенням.

АДРЕСА ВИДАВЦЯ

На бажання читачів подасмо ще раз адресу, на яку можна написати, замовляючи недавно видану англійською мовою книжку про українських добровольців 1-ї Дивізії УНА ім. «Фігінгтон» Річарда Ландера: Bibliophile Legion Books, Inc., P.O. Box 612, Silver Spring, Md. 20901-0612.

В СВІТІ

АМЕРИКАНЦІ І ЧАСТИНА японців переконані, що Адміністрація президента Роналда Регена з розумом толерує економічну конкуренцію японців для прикриття своїх власних економічних недотегів. Опит перевелений газетою «Нью Йорк Таймс» і Сі-Бі-Ес Нюз, головним бюра Сі-Бі-Ес в Токіо, виказує, що більшість запитаних поділяє цю думку. Однак 48 відсотків думає, що змагання ЗСА з Японією принести більше шкоди для Америки, як користі. 57 відсотків думають, що японці зумисно обмежують импорт американських товарів і з цим Уряд ЗСА повинен боротися.

ГОЛОВНЕ КОМАНДУВАННЯ антикомуністичних повстанців в Нікарагуа повідомило, що з допомогою багатьох держав світу, в першу чергу З'єднаних Стейтів Америки, Фронт за визволення Нікарагуа з-під диктатури прокомуністичних елементів і уряду сандіністів, головним опікуном яких є Москва, зібрав досі 25 мільйонів доларів з приватних джерел. Очевидно, найбільше грошей напливає із ЗСА, але також в інших державах, навіть в Європі, нікарагуанські антикомуністи збирали поважні суми грошей. Речники Адміністрації президента Роналда Регена заявляють, що рух за визволення росте на силі і становить тепер правдиву загрозу для диктаторського режиму сандіністів.

ПІВДЕННОАФРИКАНСЬКА поліція застрелила 12-річну дівчинку-негритянку яка спостерігала підпад вивітки для чорних біля Преторії. В Йоганнесбурзі поліція і війська вживало слізний газ, воду, палиці, гарани, а також зброю проти негритянських і білих студентів і молоді, які атакували поліцейні барикади. Заворушення були також в місцевості Совето. Конгресмен Степен Солаж, демократ з Брукліну, Н. Й., зустрівся і розмовляв з президентом Південної Африканської Республіки Пітером Ботго, а після розмови заявив журналістам, що вигляди на подолання існуючого конфлікту в ПАР є мінімальні.

РЕЧНИК БІЛОГО ДОМУ Леррі Спіке заявив кореспондентам в Санта Барбарі, де тепер перебуває президент Роналд Реген на тритижневих вакаціях, що Адміністрація ЗСА тримає тісний зв'язок з представниками уряду Південної Африканської Республіки і робить всі заходи, щоб цей уряд зніс якнайскорше винятковий стан в країні і вишійшов з новою присмисловою ініціативою подолання внутрішнього конфлікту між білою меншістю і чорною більшістю населення. Загальною думкою, що ця заява уряду появилась у зв'язку з наростаючим напруженням в ЗСА і демонстрацією біля приміщення Державного департаменту великої кількості громадян ЗСА з участю колишнього кандидата на президента від Демократичної партії і негритянського активіста Джессі Джексона, артиста Пола Ньюмана, посланця Нью-Йорку Елварда Кача та багатьох інших відомих особистостей.

ПРИНАЙМНІ ІЗ УМАОЙСЬКИХ партизан загинуло в Перу у залузі 10-мільйонним військом, яке розвинуло тепер досить успішну офензиву проти партизанів у залесеній частині країни. Військові частини захопили при тому один з найбільших партизанських таборів, у якому було знайдено велику кількість зброї й амуниції, комуністичної літератури, друкарські машинки тощо. Під час оборони табору загинуло чимало партизанів.

ЛІДЕР ОПОЗИЦІЇ ДО теперішньої політики президента Фердинанда Маркоса у Філіппінах, Рауль Даса, повернувся на батьківщину із ЗСА після 12-ох років перебування в екзилі. Філіппінська поліція заарештувала Дасу заради того на летищі після прибуття до Маніли і він стане перед судом, щоб відповісти за підправу роботу проти держави, державну зраду, підпільну працю і вбивства. Обвинувачень вистачить для того, щоб суд засудив Дасу на кару смерті, кажуть політичні спостерігачі, але не, ще одне обвинувачення, не розв'язав існуючої проблеми, а радше навпаки, поглибив непорозуміння між урядом Маркоса і опозицією.

ЗАХІДНОНІМЕЦЬКА поліція, знайшла розривну запальну бомбу у військовому поїзді, яким часто користувались американці для перекидання більшої кількості вояків в інші місцевості, головним під час маневрів. Маневри у Федеральній Республіці Німеччині, як відомо, мають початися 3-го вересня ц.р. Вияждає однак, заявили речники поліції, що бомба була приготівлена не для вояків, а для спалення поїзду, бо біля бомби-атентатники розлили більшу кількість бензину, щоб вогонь міг скоро поширитися на інші вагони. Недавно на військовій базі біля Франкфурту вибухла бомба в автомобілі типу фольксваген, вбиваючи дві особи. Вибуховий матеріал накоїв чимало матеріальної шкоди.

ПАПА ПЕРЕПРОСИВ ЧОРНИХ АФРИКАНЦІВ ЗА НЕВІЛЬНИЦТВО БІЛИМИ

Яунде, Камерун. — Папа Іван Павло II, продовжуючи свою візиту в країнах Африки, яка, як відомо, триватиме повних 12 днів і закінчиться в понеділок, 19-го серпня в Марокко, формально перепросив чорних африканців за практиковане невольництво білими, серед яких є також деяке число християн, які мабуть повністю не розуміють Христового вчення про те, що кожна людина людина повинна бути братом, опікуном і помічником, головним коли ця людина опинилася над прірвою життя, з своїм сусідом, або сидить в безнадійній прірді. — заявив Папа Римський під загальнім ряснім оплески багатотисячної аудиторії.

Окремо з цією справою голова Католицької Церкви, який від першого дня свого поїзду в Африці за суджусь расову дискримінацію, переслідування, вбивства і насильство, головним в Південній Африканській Республіці, виступив перед добірною аудиторією — інтелектуалістами Камеруну на спеціальній з ним зустрічі, щоб передати їм становище Ватикану до цього ряду некудичних проблем, які вимагають розв'язки від урядів і провідної верстви нації і з'ясувати важливість інтеграції африканської ку-

льтури і традицій у християнську релігію.

У середу, 14-го серпня, Папа виступив перед тисячами вірних в Центральній Африканській Республіці, а увечері в сусідньому Заїрі. У вівторок, 13-го серпня, Святіший Отець зустрічався ще з тисячами молодих християн з якими він скоро знайшов притяжний діалог. Своєю усмішкою, під час оплесків, жартів на адресу нового стилю життя молоді, Папа скоро здобув собі серія молодих, які хотіли бути нести його на руках, прославляючи його вмілі поведінку і тактику, яку Папа, до речі, приміняє в усіх країнах, які він досі відвідував.

Головною ціллю засуду невольництва-Папою, — заявили спостерігачі, — було мабуть заперечити погосломи атетів, комуністів і іншого «деструктивного елементу», що християнство, а головним Католицька Церква, яку він репрезентує, не схвалює практики невольництва і що Церква «не імпортує разом з вірою невольництва до Африки і його не підтримує».

Кореспонденти, які супроводжують Папу в його подорожі по Африці, кажуть, що ця подорож є особливо важливою і при тому дуже успішною.

ЗНОВУ ЗАГОВОРІЛИ ПРО ПЕРЕГОВОРІ ЗСА І ПВО

Єрусалим, Ізраїль. — Деякі джерела в Єрусалимі й інших країнах Близького Сходу заявили, покликаючись на неназваного речника Палестинської Визвольної Організації, що скоріше чи пізніше таки дійде до переговорів між делегаціями З'єднаних Стейтів Америки і Палестинської Визвольної Організації. Вступні розмови між представниками ЗСА і ПВО мали б нібито відбутись вже при кінці серпня цього року.

У Вашингтоні, речник Державного департаменту заявив, що асистент державного секретаря для справ Близького Сходу Річард Мірфі перебуває в Аммані, Йорданія, але офіційно ЗСА пішли на уступки Ізраїлеві і відмовляються від розмов з представниками ПВО.

Ганна Сініора, видавець газети «Аль-Фар» заявив, що йому здається, що вже знайдено спільний розв'язок палестинського питання і що ЗСА погодилися говорити про неї з участю представників ПВО і речників уряду Йорданії. Розмови правдоподібно мали б відбутись в Каїро, Єгипет, на що вже погодився президент Гасні Мубарак.

Сеніора заявив, що Вашингтон планував відбутись наразі в столиці Йорданії Аммані при кінці літа, але в листопаді відбудеться зустріч президента Роналда Регена з генеральним секретарем ЦК КПРС Міхаїлом Горбачовим і ЗСА хотіли б мати хоча б приблизну розв'язку палестинського питання і проблем на Близькому Сході взагалі. На думку згаданого видавця, Яєір Арафат, лідер ПВО, наказав здержати всяку терористичну діяльність проти Ізраїля перед зустріччю і він особисто підтримує ініціативу Йорданії про переговори із ЗСА і Ізраїлем. Досі Ізраїль відмовляється говорити з представниками ПВО, вважаючи їх речниками терористичної групи.

В АМЕРИЦІ

ДЕПАРТАМЕНТ СІЛЬСЬКОГО господарства інформус, що число фарм в Америці впало на два відсотки за останній рік. Кожного року число фарм зменшується, і найголовнішою причиною цього явища є те, що пересічні фарми мають 105 акрів землі, а заробляють тільки 10,000 дол. річно. Ця сума не є співмірною до витратків на втримання фарми. В 1980 році в Америці було 2,43 міль. фармів, а минулого року це число впало до 2,33 міль.

КАСІНА В АТЛАНТИК СІТІ, Н. Дж., заробили 223,9 міль. дол. в липні цього року. Це становить найвищий заробіток 11 касин за останні сім років. Дейвід Гарнер, який є головою асоціації касин в Атлантик Сіті, сказав, що цей заробіток є доборою ознакою, але що не є тільки заробіток одного місяця. Він також заявив, що частина заробітку йде на покриття коштів касин, на напівдодаток тощо. За перших сім місяців року касина в тому місті заробили 1,207 міль. дол.

ШЕРОН СКРЕНЕДЖ, секретарка Сі-Ай-Ей, яку обвинувачено в шпигунстві, в користі Ганні, призначалась до передавання деяких секретних матеріалів Ганському підписменцеві Агботу Сусудіссу. Суд над нею починється 7-го жовтня, а над Сусудісом 15-го жовтня в Александрії, Ва.

ФЕДЕРАЛЬНІ ЧИННИКИ заповіли 12-го серпня, що вони робитимуть перевірки всіх федеральних будинків, які мають в собі токсичну хімікалію ПСБ. Урядові робитимуть ці оглядини щоб забезпечити електричні трансформатори в цих будинках, яким загрожує хімікалія ПСБ.

ТЕХНІКИ НАСА закінчили перевірку міжпростірної корабля «Челленджер» і виявили, що причиною дефекту одного з моторів були три термометри в середній помпи пального, які не функціонували.

ТРЕТЯ ТРОПІЧНА БУРЯ 1985 року «Клодет» перетворилася в ураган та перелетіла із швидкістю 75 миль на годину попри Бермуду. Метеорологи ствердили, що «Клодет» подалась в сторону Атлантичного океану, де повинна стихнути.

ТЕНІС НА СОЮЗІВІ

Нові пари здобули чемпіонати у подвійних іграх

Союзівка. — Василь Манько і Євген Олінець, змагунці УСО «Тризуб», Філадельфія, та пара Ліда Савчак (теж з «Тризуба») і Деніс Чорний (КЛК) вперше здобули чемпіонати в подвійній грі в турнірі, що відбувся на цій оселі УНСоюзу, в гарячі суботу і неділю, 10-го і 11-го серпня ц.р.

У групі чоловіків, в якій змагалось 13 пар, Манько-Олінець перемогли у фіналі подвійних переможців Юрія Савчака і Зенона Снілика, 6-1, 6-2. У підфіналах, Манько-Олінець елімінували у гарному швидкому матчі, братів Деніса і Корнілія Чорних, 6-3, 7-6 (7-2), а Савчак-Снілик — молодих А. Кутка і Романа Шкала, 3-6, 6-0, 6-4.

У групі переможців, пара Ігор Гронь-Юрій Грабень здобили перемоги над братами Ігорем і Марком Надберезними, 6-3, 6-4.

У групі мішаних пар, в якій стартувало вісім пар, Савчак-Чорний перемогли у гарному фіналі Таню Савчак, старшу сестру Ліди, і їхнього кузена Адріана Кутка вислідом 2-6, 6-1, 6-2. Для Ліди це була особливо гарна перемога, бо цього дня святкувала вона свої

Трофеї Союзівки вручають переможцям групи чоловіків Е. Олінецю (зліва) і В. Маньку (у правій частині). Сидять І. Грабень і М. Савчак.

уродини (16 років). У підфіналах Ліда і Деніс перемогли подружжя Дубасів, Анну і Петра, 6-0, 6-0, а Таня і Адріан — «Ксено Кизик і Олеса Поповича, 4-6, 6-1, 6-1.

Турнір цей — другий з черги в цьому сезоні із серії

(Закінчення на стор. 4)

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00
UNA members: \$7.50 — 6 months, \$15.00 — 1 year. Change of address
\$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право вилучати матеріали, що порушують моральні та етичні принципи. Незадоволення матеріалів повертатися тільки тоді, коли автор сам це вказує застеріг, допущивши задрасовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНСОЮЗУ \$7.50 на 6 місяців, \$15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — \$1.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Боротьба проти горілки в СРСР

Пияцтво в Союзі дійшло до таких розмірів, що державно-партійна верхівка рішила прикортити його. Від 1-го червня ч.р. увійшов в силу розпорядок, який дійсно вдарило по звичинках алкоголю, якими була величезна більшість цієї імперії. За отриманим розпорядком обмежено продаж алкогольних напів до п'яти годин денно. Підвищено вік управління до купна пива, вина чи горілки з 18 років до 21-го. Встановлено у Москві та кількох інших найбільших містах СРСР окремі поліцейські патрулі для переловлювання авт з підхмеленими водіями. Підвищено кари на продукції, саморобної водки, себто ослабленого московського самогону. Арештують і карають п'яниць на вулицях та в будь-яких установах.

Закордонні кореспонденти в СРСР твердять, що спершу загальне підсовєтських громадян не брав поважно заповненої урядової кампанії проти пияцтва, гадаючи, що це буде погроза чи розпорядок на папері. Але виявилось, що новий кремлівський володар Михайл Горбачов не любить горілки і зв'язав поважно за зміцнення закордонної традиції на Московщині, що від давніх часів царату. Наприклад, була традиція безкоштовних тостів з піднесеною вгору чаркою чи склянкою горілки, тепер цей ритуал замінюється на тости — водою.

Кореспондент "Нью Йорк Таймсу" з Москви Сет Мейденс, пишучи про цю антиалкогольну кампанію в Союзі в числі того щоденника з понеділка 12-го серпня, твердить, що в СРСР значно зрештукують взагалі продукцію всіх родів алкогольних напів, а від 1988 року припинять зовсім продукцію високоалкогольного вина. Нагляд над суворим виконанням заведених нових порядків має міністерство внутрішніх справ. Міністер внутрішніх справ Віталій Федорчук (мабуть, судячи з прізвищем, змосковщеник малорос), повідомив, що в першому місяці проголошення отих заборон і обмежень щодо пияцтва було у Москві 15,000 порушень їх, головне щодо часу продажу-купна горілки (дозволено тільки від 2-ої по полудні до 7-ої вечора). Тому перед крамницями, де продають горілку стоять довжелезні черги. Власті, заборонили 643 ресторанам у Москві подавати гостям горілку, пиво чи вино, і записано це право тільки 79 ресторанам. Але негайно появилися горілка на чорному ринку: поліція арештувала у Москві в одному місяці 273 особи, які нелегально на вулицях продавали пляшки з алкогольними напівками, особливо з автомобілів на ходу. На протязі двох тижнів арештували у Москві 85 п'яних водіїв. Названий американський кореспондент у Москві, який мусить рахуватися із союською цензурою, висловлюється делікатно й обережно: "Деякі росіяни кажуть, що коли теперішні обмеження мають бути чимось поважнішим, як тільки перехідним експериментом, то Горбачов мусить сягнути глибше до причин алкогольного зловживання, якими є нудьга і труднощі щоденного існування та життєва пустота..."

У цьому саме й суть такого масового поширення пияцтва в Союзі. Це створена большевицьким режимом атмосфера нудьги і пустки штовхнула маси тих, які раніше не шукали розваги в алкогольній, шукати цю розвагу в алкогольній напівці. На Московщині завжди був такий sentiment гін до водки, такий, якого не було в Україні, чи у прибалтійських країнах. Але явище всезагального пияцтва народилося щойно за большевицького режиму. Нестерпно нудна казенна преса, "соцреалізм" в мистецтві, боротьба проти релігії, система шпигунства й донощництва, порожні крамниці з усякого кращо-го краму, існуючий все ще звичай "авосьок" — ношення господарями порожніх паперових торб, що "може", "авось" вдасться щось купити. Похмура сіріна, яка виділяється на обличчях усіх прохожих вулицями, на яких не чути ніколи веселого й безжурного сміху, мариов ГУЛагіа, що день і ніч висить над всіма мешканцями імперії — все воно продиктовано тим невольником у країні з "найдемократичнішою у світі конституцією", продиктовано ім шукати порятунку в алкогольній похміллі. І коли в медицині існує аксіома правда, що не можна вилікувати недуги, не знайшовши і не зліквідувавши її причини, то й у даному випадку — пияцтво так довго існує в СРСР всупереч усім заборонам і обмеженням, які довго існує режим, який то пияцтво спричинив.

Кожна поважна криза — однакова в житті окремої людини як і цілого народу, є неначе іспитом зрілості. Чи людина заламається під ударом долі і шукатиме виходу з трудної ситуації в горілі, наркотику чи самогубстві, чи знайде у собі такий гарт, який переможе нещастя і штовхне до дальшої активності. Те саме чи може у ще більшій мірі стосуватися цілого народу. Коли настає криза, то нарід може заламатися, пірнути у внутрішні чвари у пошукуванні за винним ліях, чи нарід об'єднається і спільними силами буде перемогати кризи. В останніх тижнях — місяцях Америка переживала кризи, які могли б спричинити внутрішній хаос — як це сталося в Лівані — якщо американський нарід, складений із мозаїки рас і окремих національних груп, не виявив би тієї тугости, що її можна йому позавидувати. Бож на нашому власному прикладі бачимо, що ми, українці, не поставилися до цієї страшної кризи, яку переживає Україна, з такою тугістю і розумінням як цього вимагає українська нація. Замість об'єднатися і „в один гуж тягнути", щоб вивести батьківщину з великого нещастя — ми ще більше розбіглися на партії, групи і партійні фікції, на центри, які не є центрами, бо охоплюють тільки частину суспільства, і витрачаємо час, гроші й енергію на самогубну сварку, що її за кулісами режисерує ворог.

Дія 14-го червня ч.р. арабські терористи з фанатич-

Іван Кедрич

У КРИЗІ ПІЗНАТИ ЗРІЛІСТЬ НАРОДУ

ного, племені шіітів скопили над ліванським в Ате-нах великий американський пасажирський літак TWA 747, тероризували близько двісті пасажирів, тортурували і убили американського воєнника Роберта Стітсма і після того в'язили 39 американців у різних сховищах в столиці Лівану Бейруті. Під час цієї кризи, яка, завдяки подвигу американського пасажирського літака, яка сполучувала реальні погрози з мобілізацією міжнародної опінії та дипломатичного натиску на винуватців, американське суспільство виявило постава зрілості великої нації. Замовили всі міжпартійні й персональні конфлікти і сварки, всі об'єдналися довкола свого Президента й його дорадників й припинили будь-яку критику його поведінки. Звільнення цих 39-ох американських закладників після 17-денного періоду невпевності — було доказом хисту й енергії Уряду і це признали всі американці без уваги на їх партійні розбіжності та симпатії-антипатії.

Схоплення цього літака, вбивство у ньому безоружного американського молодого воєнника та глумливі ворожа пропаганда, що, мовляв, Америка „є беззубим тигром", спричинила радикальну зміну у військовій апаратурі американського суспільства у відношенні до

таких органів безпеки, як Центральна Розвідка Агенція (СІ-АЙ-Ей) і ФБІ, як теж до проблеми американської ролі у широкому світі. Раніше демократично-ліберальна частина Конгресу і засоби масової інформації — преса, радіо й телебачення — вели безперервну кампанію проти СІ-АЙ-Ей, тавруючи її засекречені дії, як „неконституційні" та борючись проти дійсної чи уявної загрози постава „другого В'єтнаму" внаслідок втручання Америки в оборону загроженої комунізмом якоїсь країни у світі. Тепер ця настрої цілком інші. Загалом домагається не так пимісти, як відплати і активної боротьби проти терористів всіма доступними Америкі засобами. Американці в масі сприяють активності, а не пасивності державної верхівки. Однак водночас американці в масі довіряють Президенту, що коли він не веде будь-якої збройної відплатної акції проти терористів, то має для цього слушні підстави. І в широкому світі замовкли глумливі голоси про „беззубого тигра", здавши собі справу, що того нібито беззубого тигра не слід дразнити й провокувати.

Поза дискусією є питання, чи Америка має технічні можливості збройної акції в обороні своїх захоплених терористами громадян та

чи вона має силу і можливість переслати відплату дію. Шоста американська флотія на Середземному морі і тільки підно з'єднання, що його вислано на бережній воді Лівану разом із літаконосцем „Німіц", із кораблем, що є базою для транспортних гелікоптерів, та спеціальним військовим з'єднанням, відомим під назвою „Дельта", це така могутня сила, яка могла б змести з обличчя землі всі ці місцевості в Лівані і всі ті ділянки в Бейруті, де живуть і вишколюються терористи. Сама загроза унещадливості міжнародне ліванське в Бейруті й ізолювати тамошний порт, налякали всі ті чинники на Близькому й Середньому Сході, які причетні до міжнародного тероризму. Навіть кремлівські володарі зрозуміли, що небезпечно перетягати струну, бо воно може довести до нової великої війни, якої Москва не хоче. Тому президент Сирії, одної з найбільш ворожих Америкі арабських країн Гафез Ассад відіграв вирішальну роль у звільненні 39-ох американських громадян, в'язених в Бейруті, і він бумом то запевнив Білий Дім, що також сім американських діячів, що їх на протязі останнього року схопили терористи в Лівані, будуть звільнені „у слушний час".

Однак Роналд Реген доказав беззастовиць закладів його ворогів, які представляли його, як ковбоя, покванного сягнути по пістолі і

(Закінчення на стор. 3)

Олександр Татомір

КИРКОННЕЛЛ ЗВИНУВАТИВ МОСКВУ

(У 40-річчя примусової репатріації)

мовіносини в Канаді. Одержав королівську нагороду за визначний вклад у канадську літературу. Мав добре знання мов, преси й політичних поглядів канадців європейського походження. До нових громадян ставився з великим виразом розуміння і симпатії. Ніхто не зміг говорити більш авторитетно, як він, коли йдеться про політичні конспірації крайніх лівих і правих напрямків.

Крім згаданої статті Кирконнелл написав ще такі праці з українською тематикою: „Українські львівляни", „Українські поети", „Повна збірка поетичних праць Т. Шевченка" і брошуру „Канадські українці та війна".

Стаття „Українська агонія", не зважаючи на те, що автор написав її 40 років тому, вона своїм змістом та історичними паралелями дуже актуальна і сьогодні. Вона заслуговує на те, щоб хоч у скороченій формі з нею наше громадянство.

На вступі автор стверджує: „Українські мученики переживають нову агонію — агонію примусової репатріації до Союської Союзу. Коли альянські війська по всьому світі роблять

бунти, щоб швидше вернутися додому, тоді одна трагічна група не хоче їхати назад, а радше накласти на себе руки. Ця група це переміщені особи в Західній Європі, до яких належать терористи окупованій Союської Союзом. Між ними у таборів трьох зон західних альянтів нахотилося 350,000 українців, а коло 150,000 скриваються по лісах з обави перед репатріацією". Причиною страху є зазіснення західних союзників московським альянтом та готовістю зламати для нього навіть традиційне право азилу і видати йому вітківців. Це стало вже не можливістю, але і дійсністю. Дня 16-го січня, 1946 року пресо-ве агентство „Ассошіейтед Пресс" повідомило, що 10 союзських громадян покічили зі собою, а 27 припинило себе, щоб оминати репатріацію до Росії. Командир європейських військ в Європі генерал МекНерні підкреслює, що ЗСА є рішучим сповнити ялтинські обіцянки та повернути навіть і силою національні групи з Сходу. Він живив слізного газу, щоб підкорити тих, хто ставив спротив. Виглядає, — каже автор, — що на основі словної умови в Ялті союзські громадяни до

бунти, щоб швидше вернутися додому, тоді одна трагічна група не хоче їхати назад, а радше накласти на себе руки. Ця група це переміщені особи в Західній Європі, до яких належать терористи окупованій Союської Союзом. Між ними у таборів трьох зон західних альянтів нахотилося 350,000 українців, а коло 150,000 скриваються по лісах з обави перед репатріацією". Причиною страху є зазіснення західних союзників московським альянтом та готовістю зламати для нього навіть традиційне право азилу і видати йому вітківців. Це стало вже не можливістю, але і дійсністю. Дня 16-го січня, 1946 року пресо-ве агентство „Ассошіейтед Пресс" повідомило, що 10 союзських громадян покічили зі собою, а 27 припинило себе, щоб оминати репатріацію до Росії. Командир європейських військ в Європі генерал МекНерні підкреслює, що ЗСА є рішучим сповнити ялтинські обіцянки та повернути навіть і силою національні групи з Сходу. Він живив слізного газу, щоб підкорити тих, хто ставив спротив. Виглядає, — каже автор, — що на основі словної умови в Ялті союзські громадяни до

українського населення. Ніхто, очевидно, не вів ніяких дослідів на цю, так суттєву для української національної меншости тему, і тому важко щось авторитетно твердити. Мені здається, що відразу треба тут виключити байдужість до тематики чи звичайну людську скупість. На це вказують хоч би такі факти, що польськомовні видання на українській темі, особливо з ділянці історії, блискавкою зникають з книгарницьких полиць, до чого українці найбільш спричинюють. Не рідкісне явище, коли такі книжки взагалі не лежать на полицях, а продаються з-під прилавка, і люди пишуть до видавництва з проханням поновити тираж. Незнання української мови також покіщо не може бути основною причиною такого явища.

Відповідь, на мою думку, на поставлене питання може бути тільки одне — читач перестав вже видавати. Українське середовище в Польщі спроможне видати з себе людей, що можуть писати краще й цікавіше від того, що досі пишуть і це середовище хоче також читати тексти, писані і редаговані цікавіше, глибше, багатосторонньо, з більш широкою тематикою, ніж це може робитися.

Ілюстрацією так поставленої тези можуть бути ось такі приклади. Активніші та більш активні українські студенти гуртуються в Загальнопольській Раді Культури Студентів Національних Меншин при Крайовій Раді Культури Сіліки Польських Студентів. Студенти — представники різних національних меншин, що проживають у Польщі, почали видавати свій журнальчик під заголовком „Зустрічі". По одному числі того журналу вийшло вже білоруською, литовською та українською мовами. Не тут місце для оцінки цієї першої спроби, йдеться мені тільки про сам факт появи цієї публікації.

І другий приклад. Невеличка група людей, без опіра в жодній офіційній інституції, що вже, само-собой розуміється, є великим курйозом, в „лагері миру і соціалізму", випустила кілька чисел (писання під кальку на друкарській машині), можна б так умовно назвати, неперіодичних публікацій під заголовком „Голос Мирян". Свій почин видавці аргументують бажанням поширити на церковну тематику самоосвітню діяльність серед українців у Польщі, яка могла б доповнювати та збагачувати тематично відітворю діяльність, що ведеться в усекав-

Валентина Юрченко

Чистота понад усе

За шістнадцять років шлюбу, маючи четверо дітей, ми з Оксаною все таки не змогли осягнути того, що зветься взаєморозумінням. Відома річ, що одруження — це як накрита страва і розсмакуєш її пізніше. У нас головною проблемою була чистота. Це, мабуть, тому що моя Оксана ніколи не була малим хлопцем, а я ніколи не сподівався бути матір'ю і мого розуміння „чистої" не виключає трішки бруду, який, однак, аж ніяк не загрожує життю. Але Оксана, уявив собі, вважає, що кожна пляма це небезпека для здоров'я, ба навіть ціле гніздо вірусів. Я підозрівав, що вона і той перстень, який я дав їй на заручини, вкинула в орієнт перше, ніж одягнути його на палець. Проте, я не роблю з того трагедії і дотримуюся засади, мовляв, коли не можеш розв'язати проблеми — призначай до неї.

Найчастіше дражлива тема чистоти виривалася в нас під час обідів, чи вечерів. Одного дня, наприклад, коли ми вечеряли усією родиною, Оксана з пересером кинула виделку і вигукнула, показуючи на нашого восьмилітнього Петруся:

— Ну, як та дитина може приходити до столу в такому вигляді?

— В якій? — спитав я, непомітно струшуючи шматочки макаронів з коліна.

Хіба ти не бачиш, що він брудний? Подивись, яка в нього брудна шия!

— Я не знаю, як можна бачити, що в нього брудна шия, коли він сидить на другому кінці столу. А крім того, яка різниця? Він же не їсть своєю шиєю...

Моя заувага, певно, була недоречною і тому вивела дружину з рівноваги.

— А я скажу тобі яка різниця! Чи ти знаєш, що я витрачаю цілі дні на чищення хати і прибирання розкиданого брудного одягу, а наші синочки приходять додому зі школи й перетворюють знову цілу хату на свинюшник! І навіть не хочуть помитися! Я не знаю звідки вони того бруду набираються? — випалила Оксана одним духом.

Хоч один мене, але мені здається, що ти робиш великі історії з нічого, — спокійно зауважив я, витираючи томатний соус, що якийсь ляпнув мені на рукав і опинився на скатерті, а я поклався накрити його серветкою. — Хлопці мають бути трохи брудні. Я думаю, що це навіть написано було у якомусь порядку для виховання дітей. А крім того, нашому Петрусьві тільки вісім років, він ще пересте...

— О, ти так думаєш? — вигукнула знову Оксана. — А ось наш тринадцятилітній Марко хіба кращий? Я можу здогадатися, що він вже років два не мив вуха!

— Марко не мив вуха? — здивувався я. — Та це вже мабуть, років два, як я взагалі бачив його вуха з-під волосся. Я думаю, що він

загубив свої вуха десь на футбольному гриш і тепер слухає тільки носом.

Трос синів зайшлися сміхом, а Марко, шморгаючи носом, продовжував їсти, наче мова йшла зовсім не про нього.

Після вечері Оксана послала всіх дітей до лавнички митися, вкинула увесь їхній одяг до пральної машини, а сама, важко віддилюючи, принесла до вітальні каву й тістечка для нас обох. Я віддав набір купу досі непрочитаних газет, бо мені захотілося розв'язати гіркий настрій дружини.

— Я справді думаю, Оксано, що ти переборщуєш із своєю чистотою. Ти мусиш пам'ятати, що хлопці завжди брудніші, ніж дівчата. Ось я пригадую, як я одного дняшов до школи та й подався собі навропестець через дільничку, де щось брудували. Там було стільки цікавого для мене, що я провотувався серед румовиць зо-дві години, а коли нарешті добрів до школи, то мій одяг був увесь брудний, а книжки, як купа запорошеного дрантя. Але пізніше, ти бачиш сама, що я якось...

— Твої вчителі, напевно, тебе за це тоді не похвалили, а розсердилися, побачивши такого брудного волоцюгу, — поспішила з коментарем Оксана.

— Та ні, не було аж так зле. У школі нас не картали, за це, бо правила були досить ліберальні. Але головне, що я хотів тобі сказати, це те, що трохи бруду на хлопцеві ніколи нікого не вразитиме, бо...

— То, може, ти думаєш, що я просто причеплива і надокучаю без причини? — спалахнула знову моя дружина.

— Ні, я цього не сказав, моя любовно, але мені здається, що ти слина мама тут у нашій околиці, яка забатаговує вимагати від дітей. Наприклад, щоб вони скидали черевки, поки ще увійдуть до хати.

— І що ти таке кажеш! Я знаю багатьох мамів, які так само вимагають від дітей скидати черевки.

— Може й так, — продовжував я обстоювати свою позицію, — але ті діти скидають черевки у хату, а ти хочеш, щоб наші діти робили це на подвір'ї...

— Ти також робиш би так, якщо тобі довелось по кілька годин шодня прибирати хату, а потім бачити, як наші любі синочки йдуть до вітальні брудніші, ніжби чорти з болота, — виладувала Оксана свої жалі й очі її зволонились слізозю.

— О, ти не зражайши цим, серденько, вони пересте тут, я тобі гарантую, — зворушився я, глядаючи на рудені руки дружини.

— Я тільки й надіюся на це, — по-м'якшала й погодилася нарешті вона і вийшла з вітальні. А я швиденько встав і крадькома почав старанно витирати плями на канапі від розлитого кави. І звідки вона там взялася??

(Закінчення буде).

Андрій Коваль

СЬОГОДЕННЯ УКРАЇНЦІВ В ПОЛЬЩІ

III

В такій ситуації до суттєво усекавських видань можна зарахувати тільки „Український календар", що вже виходить від 1957 року. Від 1960 року набирав він форми альманаху і в незмінній формі та з незмінним ідейно-тематичним профілем виходить він донині. Помімо всіх бур і хуртовин, через які пройшла за ті роки Польща, календар виходив під тим оглядом подивуватись стійкості. Причина криється, мабуть, в тому, що майже від самого початку календар регаує одна й та ж сама особа.

Однак об'єктивно треба признати, що в календарі є багато цікавого українського матеріалу, шкода тільки, що найчастіше в стилі напівенциклопедичній формі. Від кількох років календар виходить тиражем 7500 примірників (раніше виходив більшим тиражем) і повністю розпродався тільки тому, що люди висилають його своїм рідним та знайомим на Схід і на Захід.

Як додаток до календаря виходять у брошуровій формі маленькому обсязі збірки поезії або прози усекавських літераторів. Люди, які до них справляють ближче, стверджають, що видається не завжди найкращих авторів та їх не найкращі писання. Назагал ті твори не є високого лету, а часто попросту межують з графоманією. Діагноза того явища зовсім нескладна: в підборі автора і матеріалів вирішальний голос мають одиниці без літературного смаку, зате з чутким слухом на актуально-хлїдливий ідеологічний мотив.

Когось може дивувати такий низький тираж українськомовних видань у Польщі в порівнянні з кількістю

ських світлицях. Справа набирав важливості, коли врахуємо, що напередодні великого ювілею — 1000-ліття Хрищення Русь-України, церковна тематика взагалі, а церковно-історична особливо стає все більш актуальною та приманливою для широкого кола читачів. Чи така діяльність приймється і чи на її дорозі не стануть певні інституційні перепони (якщо з'явилася зацікавленість з лежого боку), покаже найближчий час.

Насувається тут питання: а чому б не поширити тематично усекавські видання, чому б не вилловувати злібішню і більш амбітну молодь і не залучувати її до умової діяльності в рядах Товариства?

Вже давно якийсь мудрець сказав, що війну і культуру не можна робити без грошей. Тепер ми знаємо, що й багату інших ділянок громадського життя без грошей ніяк не можна здійснювати. Отож подивімся, як густо силіе УСКТ грішми, щоб реалізувати те все, про що вже тут було сказано.

Загальна сума витрат у 1984 році винесла 11 мільйонів злотих, які Товариство покорило з допомогою дотатції з міністерства внутрішніх справ (як своєї зверхньої інстанції) лісотою 8,5 мільйона злотих і власними доходами висотою 2,5 мільйона злотих.

Приблизно на таких самих цифрах побудований бюджет товариства на поточний рік. Крім того, товариство спорадично одержує дотатції на фінансування конкретних справ з міністерства культури і мистецтва. І так у 1983 році отримало воно 800,000 злотих на організацію фестивалю, в 1984 році отримало 1,5 мільйона злотих на закуп жупанів для хору „Журавлі", а в цьому році одержить також 800,000 злотих на проведення фестивалю. Для цікавості варто згадати, що загальні кошти, зв'язані з фестивалем, досягнуть мабуть сім мільйонів злотих.

Отже, коли врахувати, що з квоти 11 мільйонів злотих треба покрити витрати на платно штатним працівникам і на господарсько-адміністративні витрати, тоді на влаштування культурну діяльність мало чого вже залишиться. Очевидно, не треба при тому забувати і про актуальну вартість злотого, про його низеньку купівну силу.

(Закінчення буде).

У нашому куточку

Субота... Раненко... Авто за авто приїжджає, діти висідають та швидко йдуть до приватного будинку. У вікнах можна бачити рисунки дітей — квіти, черепашки, шапочки, вітрильники. А що це таке?

Це — світличка для українських дітей, що живуть поза містом у дільницях Вестчестер і Рокленд. Вже минуло два і півроку, відколи під протекторатом 19-го Відділу США в Йонкерсі, Н.Й., відкрилось це передшкільне, що дбайливо проводиться Христини Соневич-ка та Надії Липиної. Підготувавши програму для малечі від трьох до п'яти літ за методикою Марії Монтессорі.

Діти мають нагоду не тільки навчитися української мови, але також пісень, віршів й українських звичаїв, а рівночасно гарні прикмети — допомагати іншим. У часі Великого Посту діти збирали і передали суму 45 дол. на фонд лікування маленького хлопчика Ярослава Шумила.

В минулому році діти мали нагоду навчитися молитви, їх відвідував св. Ми-

колай, відбулись гутірки про 1000-ліття Хрищення України, свято державності, писанки та ще багато інших цікавих тем. До всіх лекцій були відповідні ручні роботи, як також початки навчання азбуки. За їх невтомну працю та дійсно безмежну терпеливість, п-і Христі та п-і Надії належить подяка і велике признання.

На закінчення шкільного року діти збирались у домі панства Рудик, де відбулось прийняття, попис і градуація п'ятилітніх. Ці діти восени почнуть школу українства під проводом Надії Липиної.

Протягом року не тільки діти жили поміж собою, але також і батьки мали нагоду заприятелювати, чекаючи на своїх дітей, перегорювати важливі справи виховання дітей, а також обговорювати „важливі кулінарні і розвагові теми“.

Батьки, зацікавлені цією світличкою, можуть отримати докладніші інформації, телефонуючи: (914) 245-1366 або 337-8458.

Віра Березовська

50,000 ДОЛ. ЗА 10 ДОЛ.

У ВІЦІ ВІД 25 РОКІВ ЗА 10 ДОЛ. (МАЙЖЕ 33 ЦЕНТИ ДЕННО) МІСЯЧНОЇ ВКЛАДКИ МОЖНА ЗАБЕЗПЕЧИТИСЯ НА 50,000 ДОЛ., ПРИДБАВШИ 5-РІЧНУ ТЕРМІНОВУ ГРАМОТУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ. ПО ІНФОРМАЦІЇ СЛІД ЗВЕРТАТИСЯ ДО МІСЦЕВИХ СЕКРЕТАРІВ, АБО ПИСАТИ ДО ГОЛОВНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ УНСОЮЗУ В ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ.

Прогулянка філадельфійських сеньйорів до Вашингтону і Балтимору

В автобусі було гамірно і весело, дарма, що його заповнили не жваві школярі або молоді прогульковці, а українські сеньйори з Філадельфії. Па. Після вдалої попередньої прогульки до головного будинку УНСОЮЗУ в Джерзі Сіті і до Українського Музею в Нью-Йорку, сеньйори виявили бажання відвідати частіше вартісні та цікаві прогульки. Цьому бажанню пішла назустріч управа Товариства Сеньйорів, і голова проф. Володимир Винницький та прогульковий директор Ірена Ільницька зорганізували 10-го червня ц.р. прогульку до Вашингтону, щоб відвідати „Голос Америки“, пам'ятник Тараса Шевченка і будинок філії УКУ, та до Балтимору, щоб оглянути апартаментовий будинок сеньйорів, званий „Лемко гом“.

В інформаційному бюро будинку „Голос Америки“ прийняла і привітала нас його представниця Маргарет Джефрі, яка спершу звернула нашу увагу на те, що невеличкі апарати, а тоді дала нам основні пояснення, як працює „Голос Америки“, як працює „Голос Америки“ в 42-ох мовах, кожного дня на протяжці 24-ох годин, сім днів у тиждень. Іх можна в кожній хвилині перевіряти з контрольного пункту. На стіні велика мапа світу, малі світла на якій вказують країни і міста, де Америка має свої представництва й амбасаді. Немає світла на Києві, в якому американський консулат за президентури Джиммі Картера був розв'язаний. Великого розміру годинники на стіні показують відмінний час різних частин глоба. Радіопередача йдуть через Міонхен, іх постійно стараються заглушувати ССРСР. В численних бюрах зайняті різномовні працівники. Ідемо до українського відділу, розмовляємо з працівниками в бюро Миколи Французенка, який є заступником шефа українського відділу „Голос Америки“, а звідти переходимо до української радіовислани. За скляною стіною бачимо двох дикторів і чуємо їх пересилання українською мовою. Крім пересилань „живих“, надаються також авдіолі, пригтовані на магнетофонних стрічках. „Голос Америки“ має 20 англійських „нюз румс“. Має пряме сполучення із Державним департаментом і з Білим Домом. Дістає 162 міль. дол. річно від Конгресу, точніше від податни-

ків. Стільки довідались від М. Джефрі, яка попросила нас і віддала „під опіку“ М. Французенка. Він привітав нас в імені українського відділу „Голосу Америки“, який існує вже 36-й рік, почавши від 1949 року. Має 28 працівників і чотири години пересилання денно матеріалів нових і повторюваних.

М. Французенко розповів, що від початку існує статут, що „Голос Америки“ має бути достовірним джерелом, має правдиво подавати факти з життя американського громадянства і дії американського Уряду, так з доброї, як і з критичної сторінки. Наш відділ має соборний характер, репрезентує Україну з усіх її частин і діаспори. Його шефом є Оксана Драган. Що є темою українського радіопересилання під сучасну пору? Очевидно, про блага українська, справи американські, наприклад, положення фарм, оглядає риканської преси, Афганіст, тактика переговорів з ССРСР (збройні і переговори), справа Етіопії, яка скоротила роки навчання у школах і вислала студентів у джунглі будувати оселі, повідомлення наших кореспондентів про українське громадське життя та спеціальні релігійні тижневі програми. Наші пересилання приходять відкуди у формі вдячних листів до приватних людей. В Україні не пропускають нагоди, щоб послухати „Голос Америки“, а коли в більшості містах як Київ і Львів його заглушують, записують його по селах на магнетофон і привозять до міст, або слухають його англійською мовою.

Микола Французенко запропонував дискусію, в якій сеньйори ставили запити, що на них він вичерпно відповідав. Він пояснив, що пересилання програми з англійських текстів, а не з російських, як нам часом закидують. „Голос Америки“ виявив зацікавлення нашою групою, доказом чого було запрошення голови проф. В. Винницького на інтерв'ю, яке з ним провів Віктор Кулій на тему життя наших сеньйорів. Це інтерв'ю було передане в Україну 14-го червня ц.р.

Задоволені залишаємо „Голос Америки“ і ідемо відвідати пам'ятник Тараса Шевченка. Як 21 рік тому, коли він був відкритий, такі сьогодні дивляться на нас очі генія, закутого у броні рукою скульптора Молодогожана. Складасмо велику китицю біло-синіх гвоздиків з написом на золотій шарфі: „Товариство Українсько-Американських Сеньйорів, Філадельфія“ (по-англійськи). Проф. Винницький пригадає нам, як постав цей величаний пам'ятник, які були труднощі і як це велике діло увінчалось успіхом. Він закінчив своє слово уривком промови капляна Ф. Бравна-Гарріса в Сенаті в 1964 році з нагоди відкриття цього пам'ятника, що

його він назвав другою статуєю Свободи в Америці, до якої будуть приходити представники поневолених народів і будуть кликати: „О Боже, як довго, як довго?“ Ірена Райнер нав'язала до величавого концерту, що відбувся після відкриття пам'ятника 1964 року у Вашингтоні, в якому виступив мішаний хор „Кобзар“ з Філадельфії, і мішаний хор „Трембіта“ з Ньюарку, виконуючи симфонічну кантату до слів Шевченка „Послання“ в супроводі оркестри Антона Рудницького. Слідували ще зміжки і мила зустріч з випускниками катедральної школи з Філадельфії, прогулянка яких також привела до статуї Шевченка.

Ідемо далі, крізь вінка в автобусі оглядаємо доми чужих амбасад і заупиняємося перед великим гарним будинком. Це філія Українського Католицького Університету, дарунок для українців від покійного Патріарха Кардинала Йосифа. Нас вітає заступниця голови філії УКУ Теодозія Кичуровська, і її адміністратор Марко Левницький, який працює в заложеному тут при Товаристві св. Софії дослідному університеті релігійних переслідувань в Україні. Праця полягає на збиранні доказових матеріалів і публікуванні їх в англомовному періодичному Товаристві. Тут відбуваються спорадичні виступи, відкриті і конференції. Дім гарно влаштований в українському дусі, на першому поверсі каплиця і кімната, яку можна б назвати малим музеєм. Дякуємо за гостинність, прощаємося з гостинними господарями і ідемо до Балтимору.

Наша ціль — великий модерний апартаментовий будинок сеньйорів, який бажасмо оглянути. Коян входимо, представниця вітає нас словами — „Слава Ісусу Христу“. Масмо змогу помитися, відпочити і з'їсти в ідальні смачний обід за мінімальну заплату. Дім має допомогу федерального Уряду, мешкання гарні і недорогі. Мешканці в більшості українці, є також трохи інших слов'ян. Пізнаємо українського молодого священика о. Івана Дорнича, який живе з родиною в будинку, оглядаємо каплицю, в якій він відправляє Служби Божі. Перед від'їздом виходимо ще на дах шостого поверху, звідки подивляємося панораму цілого міста. Час додому, голова дякує паням за гостинність, які кілька хвилин на прощання, і вже сидимо в автобусі, в дорозі до Філадельфії.

Виглядало б, що ми змучені і будемо дрімати, та ні, ми бадьорі і веселі, це раз переживаємо події дня і ділимося враженнями. Ірена Ільницька приходить до висновку, що „Голос Америки“ повинні відвідувати інші наші організації, зокрема молоді. „Голос Америки“ хоче чути наші голоси, наші побажання, мати з нами дискусії, а це дуже важливий фактор в маніпулюванні українськими радіопересиланнями. Проф. В. Винницький говорить про справи організації, він пригадає, що на наступних ширших сходинах сеньйорів буде висвітлений фільм Новицького „За стерном долі“ з життя українських поселенців в Америці.

Ірина Рейнер

У кризі...

(Закінчення зі стор. 2)

стріляти без надуми.

В ілюстрованому журналі „Тайм“ із 8-го липня ц.р. появилось інтерв'ю з чотирма колишніми директорами Сі-Ай-Ей за президентів Річарда Ніксона, Огелу Джералда Форда і Джиммі Картера. Річард Гелмс, Джеймс Шлесінджер, Вільям Колбі і Стейфідл Тирнер одностайно висловились проти такої боротьби з міжнародним тероризмом, яка полягала б на „ліквідації“ окремих осіб. Вони доказували, що це не тільки неетично й суперечне з міжнародним правом, але недовільне. Поруч із ними висловились у телевізійних показах та пресових інтерв'ю такі „капацитети“ у справах крайової безпеки, як Генрі Кіссінджер, Збігнев Бжезінський. Всі вони стверджували, що Америка має силу і змогу перевести кожну складну збройну операцію, але звертали увагу на державну рашію, яка рахується з ближніми і дальшими політичними наслідками такої операції. Реген кількакратно підкреслював, що винуватці повинні знайти „кару“. За голосами добрих знавців міжнародних відносин і настроїв в американській державній верхівці можна припускати, що це за урядування Рональда Регена будуть переведені якісь важні військові дії проти Ірану та проти Нікарагуа в Центральній Америці.

Несподіване занедужання Регена з потребою переведення двох шпитальних операцій — це був черговий іспит американської державницької зрілості. Всі, не тільки приязні, але й ворожі Рональдові Регенові газети одностайно принесли на перших сторінках висловлення співчуття Президенту з бажанням швидкого видужання. „Ми потребуємо

Речиталь учнів студії проф.

І. Заячківської-Гаврилюк

Проф. І. Заячківська-Гаврилюк презентує учасникам речитальної студії абсолютентку Памелю Додж, вручивши їй диплом. Поруч — учні Ліна Василюк і Галія Палка.

Учні студії, які виступали в програмі річного речитальної із своєю вчителькою І.З.Гаврилюк.

(Світлив: Мирослав Василюк)

Від довгих років з успіхом працює тут фортепіанова студія проф. Ірини Заячківської-Гаврилюк, даючи наші молоді солісти і дбайливо опрацьовану програму музичного навчання.

Почавши ще з половини 50-их років, педагогічна праця проф. І.З. Гаврилюк завжди приносила на цьому терені помітні успіхи. Уже біля дві сотні учнів пройшли через студію, вивчаючи гру на фортепіано й теоретичні предмети. Частина цих учнів, діставши добру підставу, поступила на далішій студії музики у вищих школах та університетах, інші доповнювали свою освіту кількарічним навчанням у студії. Деякі, більш талановиті учні, виступають на програмах громадських імпрез, як солісти, чи акомпаньйори (згадаймо останній виступ Каті Ровзі Ліни Василюк на святі матері й на святі героїв у травні ц.р.), тому громада дякує нашому невтомному педагогові, яка у працю над школенням музичного доросту вкладає максимум своїх зусиль.

Цьогорічний річний речиталь учнів фортепіанової студії відбувся тут 17-го червня ц.р. в аудиторії Свято-Покровської парафії, перед численним зібраним багатьма і гостями. Програму речитальної вела проф. І.З. Гаврилюк українською мовою, презентуючи

публіці своїх учнів, а Марія Гусак-Ровз подавала англійське пояснення.

Виступали учні початкових трьох років навчання: Лариса Рожа, Андрій Панчишин і Тарас Рожа. В середній групі 4-5 року навчання добре зарекомендували себе учні — Тана Василюк, Тереса Рожа, Микола Рожа, Наталка Панчишин, Кароліна Ліс. Присутні з приємністю заслухали виконавці точки завантажених учнів 7-го року навчання: Ліни Василюк, Каті Ровзі, учениці 8-го року, Галі Палки, які виконували твори Моцарта, Баха і Бетговена.

У другій частині програми виступила визначна учениця й цьогорічна абсолютентка студії Памеля Додж, яка впродовж 9-літнього навчання в студії та в своїх виступах на щорічних речитальних заходах визначалась талановитим виконанням музичних творів. Закінчуючи програму навчання в студії, Памеля планує продовжувати музичну студію в університеті. У програмі свого виступу на цьому речиталі Памеля Додж виконала „Палетину сонату“ Бетговена і „Рондо“ Мо-

(Закінчення на стор. 4)

**ГОЛОВНА УПРАВА
УКРАЇНСЬКОГО ЗОЛОТОГО ХРЕСТА**
повідомляє, що
31-ий З'їзд УЗХ
відбудеться в дні 31-го серпня до 2-го вересня 1985 р.
на Оселі ім. Олега Ольжича у Лігайтоні, Па.
У ПРОГРАМІ З'їЗДУ:
неділя, 1-го вересня ц.р., год. 2-га по пол.
ЗУСТРІЧ-БЕНКЕТ
Інформативна доповідь — „Міжнародна Жіноча Конференція ОН в Найробі — Кенія“, д-р МАРІЯ КВІТКОВСКА.
Запрошуємо до участі Відділи, Депегатури і все Членство.
В справі приміщення звертатися до адміністрації Оселі.
Ukrainian Homestead — P.O. Box 204,
Rd. 2, Lehighnton, Pa.
Tel.: 1 — (215) 377-4621

Комітет Оборони Української Спадщини
та
Головний Екзекутивний Комітет
Українського Народного Союзу
закликає Вас
СКЛАДАТИ ПОЖЕРТВИ
на його працю та акції для
1. Поширення правди про Україну
2. Поборювання очорнювання та знеславлювання українців
3. Оборони громадських прав українців
Пожертви просимо пересилати чеками, або поштовими переказами на:
Ukrainian Heritage Defense Fund
c/o Ukrainian National Association
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
враз із виповненням вибіркою цього заклику.
Просимо подати суму пожертви, своє ім'я, прізвище та адресу.
Сума пожертви \$.....
ім'я та прізвище.....
число дому, вулиця.....
місцевість..... стеит..... поштовий код.....

УКРАЇНСЬКЕ ПАТРІАРХАЛЬНЕ ТОВАРИСТВО В США
ВІДДІЛ В НЬО ЙОРКУ
повідомляє, що
СВЯТОЧНІ СХОДИНИ
В ПАМ'ЯТЬ ПЕРШОЇ РІЧНИЦІ СМЕРТІ
СВ. П. ПАТРІАРХА ЙОСИФА
відбудуться в неділю, 22 вересня 1985 р., о год. 1:30 по пол.
в залі „Дому Визвольного Фронту“, при 136 Друга Аве. в Нью Йорку.
Управа

Показ документального фільма
„ЖНИВА РОЗПАЧУ“
про штучний голод 1932-33 рр., в Україні
що дістав першу нагороду на Міжнародному кінофестивалі в Гюстоні
відбудеться:
ГЛЕН СПЕЙ, НЬО ЙОРК
субота, 17-го серпня, о годині 7:30 вечора у „Танцевальному павільйоні“ на оселі Братського Союзу „Верховина“.
ГАНТЕР, НЬО ЙОРК
неділя, 18-го серпня, о годині 3:00 по полудні у будинку „Граджда“ при церкві св. Івана Хрестителя
Вступ: дорослі 6 дол.; пенсіонери і студенти — 4 дол.
Дохід призначений на зменшення боргів пов'язаних з виготовленням цього фільма та для дальших досліджень про Голод

ГОЛОВНА УПРАВА ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ
діпиться з усіма Членами та усім Громадянством сумною вісткою, що дня 3-го серпня 1985 року відійшов від нас у Вічність
бл. п. Інженер-хемік
МИХАЙЛО Т. ШУЛЬ
бувший голова Т.У.І.А.
Опечалений Дружини Розали, синами д-ров Андрієм та усім Родніні наші найглибші співчуття.
Головна Управа Т.У.І.А.

ДИРЕКЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ
діпиться сумною вісткою з Членами, Прихильниками та всім Громадянством, що дня 11-го серпня 1985 року відійшов у Вічність на 66 році життя
бл. п.
ВОЛОДИМИР (ВОЛТЕР) СТАСЮК
Інженер-електрик
ПАНАХИДА у середу, 14-го серпня 1985 р., о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні Brough Funeral Home, 535 Springfield Ave., Summit, N. J.
ПОХОРОН у четвер, 15-го серпня 1985 р., о год. 10 ранку з церкви св. Івана Хрестителя при 719 Sanford Ave., Irvington, N. J. та о год. 1-й на цвинтарі св. Тереси Passaic St., Summit, N.J.
Опечалений Родніні складаємо найщиріші співчуття
Дирекція Українського Інституту Америки

Нові пари...

(Закінчення зі стор. 1)

Л. Сазчак і Д. Чорний приймають gratуляції з нагородою від І. Рабкевича і М. Сосака.

Нагороди за друге місце приймають від І. Рабкевича і Р. Ракочого Ю. Савчак (ліва) і З. Сніжик.

Пара Т. Савчак (ліва) і А. Кутко здобула друге місце і отримала трофеї від О. Кизика (ліва) і Ю. Савчака.

Нагороди Союзу фіналістам вручив управитель оселі Іван Рабкевич і М. Сосак, члени турнірної комісії.

Наступний турнір на Союзі — це крайові індивідуальні першества УС-НАК за нагороди УНСОюзу і грошові стипендії, які

відбудуться під час довгого вікенду з нагоди свята Дня Праці. Речень зголошень — чотирьох 22-го серпня н.р. Зголошення, які надійшли до Союзу, будуть розглянуті в «Свободі» і в «Українському Тижденьку», слід вислати на адресу: Mr. Roman Rakoczy, Sr., 158 Manor Ave., Cohoes, N. Y. 12047.

РЕПРЕЗЕНТАНТ ДЖЕЙМС ФЛОРІО гостро критикує Агенцію охорони довкілля, за те, що вона не припиняє надати небезпечних токсичних хімікатів у фабрики Юніон Карбайд в місті Інституті, в Західній Вірджинії. Понад 100 осіб захворіли 11-го серпня коли токсичний газ виходив з фабрики і пошкодив людям очі і легені. Флоріо стверджує, що Агенція охорони довкілля повинна перевірити по ідентифікації фабрики в країні і позбутися небезпечних токсичних хімікатів.

ФАРМЕРИ В СТЕЙТІ Аїдаго мають великі економічні проблеми цього літа, тому що є великий брак води, сонце не дає урожаю і є велика пошесть комах коників стрибунів, які їдять збіжжя і ярину.

АГЕНЦІЯ ОХОРОНИ довкілля дає дозвіл живити хімікатом яка має в собі небезпечний токсин ДДТ. Уряд зборився живити ДДТ кілька років тому, коли показалося, що він дуже токсичний і шкідливий. Але агенція охорони довкілля віддала рішення, що живіння цієї хімікати має більше користей, ніж небезпек.

День радості

8-го червня н.р. відбувся випуск абсолювентів школи українознавства та релігії при православної парафії св. Покрови в Філадельфії, Па. Учні закінчили 11-ту класу, програма якої дорівнює програмі середньої школи українознавства.

Було великою радістю й насолодою спостерігати веселі й усміхнені обличчя наших абсолювентів. Рівно в 5.30 год. по полудні був відправлений урочистий Молебень в сослуженні священників: настоятеля парафії св. Покрови митр. прот. о. Михайла Борисенка, митрата о. Франка Ісочина, настоятеля катедрі св. Володимира у Філадельфії митр. о. Івана Біланіча, настоятеля церкви Царя Христа у Філадельфії. Під час Молебня співав хор під керівництвом диригента інж. П. Гурського, що з величавою урочистістю.

Після Молебня присутні, батьки і гості, зайшли до залу й зайняли місця за столами. Після цього був урочистий момент — вхід абсолювентів до залу під звуки гри на піано молодого учителя Лесі Рудой, вихованки цієї школи. Завершала церемонію вихованка школи Євсєвська під гучні оплески присутніх представила абсолювентів за порядком алфавіту.

Отець Борисенко, він же директор школи й учитель, привітав теплими й широкими словами абсолювентів та присутніх в залі. Після змстовного слова й найкращих побажань абсолювентам він видав їм свідоцтва про закінчення школи українознавства та релігії. Змстовним і широким словом привітали абсолювентів отці Ф. Ісочин та Біланіч.

Українські організації також не забули свого національного обов'язку. Крім слів привітання й найкращих побажань, дали ще й нагороди абсолювентам: голова Об'єднання Православного Сестрицтва в Бавнд Бруку передала книжку для кожного абсолювента „Тиха вода“ Л. Івченко; парафіальне сестрицтво св. Ольги вручило чек на 100 дол. на потреби школи. Слово привітання й побажання сказала О. Гурська, культурно-освітня референтка сестрицтва. Від української Школи привітав інж. П. Гурський і вручив чек на 100 дол. для школи.

Від молоді — ОДУМ, привітав Ю. Іхтіарів і передав чек на 100 дол. для школи. Т. Бурка, вітаючи абсолювентів від парафії св. Покрови, вручив подарунок абсолювентам по 20 дол. кожному. Подарунок від Батьківського комітету вручила п-і Голубовська для кожного. В. Трипуненко, діяльний і довголітній голова Батьківського комітету, вручив чек абсолювентам від Народного Союзу. Всім жертводавцям велике й щире „українське“ спасибі.

Коротко й змстовно привітав абсолювентів керівник класу д-р П. Клюк, що заступав попередню довголітню учительку О. Піддубну, попереднього керівника класу, яка промовляла після нього.

Всі присутні запросили до трапези, що її поблагословив О. Піддубна.

Словив О. Біланіч. Столи були чудово удекоровані, особливо головний стіл абсолювентів — чудовими квітами, про що подбав Батьківський комітет. Смічні й різноманітні страви приготували невтомними руками нашого сестрицтва на чолі з головою С. Силін та членами Батьківського комітету. Велика їм дяка й шана. Під час трапези мали слово наші абсолювенти. Слово подяки всім учителям, батькам. Парафіальній раді, всім, хто сприяв до забезпечення успішної праці наших абсолювентів.

Слово абсолювента Андрія Телеска було вразом досягнень науки й виховання в школі українознавства.

Після обіду почалося скромна мистецька частина. В програмі в основному були привітання й побажання абсолювентам молодших класів. Чудово з надхнення й поштовхом продекламували „Привіт випускникам“ (автор Л. Степанов) учні 10-ї класу — Ліда Чаплинська, Леся Зайчів, Віктор Власенко і Доріан Юрчак, за що одержали грим оплесків. Доріан Юрчак чудово виконав сольо на скрипці „Ой під горою“, обр. Яремька; Христа Рудий — сольо на скрипці „Танець“ Ф. Бейер та „Чардаш“ Й. Брамса, також добре; аккомпанювала Леся Руда. Віра Літківчів, учениця 5-ї класу проспівала пісеньку „Узяла лисичка скрипку“, муз. А. Філіпенка, дуже добре і публіка нагородила її гучними оплесками. „Прощальне слово“ виконали учні 5-ї класу В. Літківчів і С. Рудаківчів, а вірші гарно склали Л. Степанов, Ірина Витівська. На закінчення М. Євсєвська, завед. школи, висловила щире подяку за співпрацю й допомогу школі всім доборіям: учителям — за корисну й патріотичну працю для добра наших дітей; Батьківському комітету за дружню товарищеску співпрацю; Парафіальній управі за те, що завжди йшли назустріч з допомогою (наприклад упорядковані й заведені чисті й теплі приміщення); нашому парафіальному сестрицтву, що завжди йшло на допомогу своєю працею; всім батькам, п-ву Кулрикам, Плахутам, Рудаківчів, за співпрацю й допомогу у всьому. Щастя всім, Боже, й надалі ширю з нами працювати.

На закінчення всі присутні на заклик П. Гурського проспівали безсмертні слова пісні „Де згода в сімействі“. Наша імпреза була родинною і ширшою. Хоч цього року не було багато випускників, всього п'ять, а не так, як попередніми роками 15, 17. Після всього „формального“ почалася забава.

Бажаємо нашим абсолювентам не загубитися в американському середовищі, а й далі поглиблювати свої знання з українознавства і бути прикладом доброї і гідної поведінки для інших, щоб ми були горді за вас. Щастя їм, Боже, в житті й далішій науці.

О. Піддубна

Кирконнелл...

(Закінчення зі стор. 2)

Західній Європі, вони будуть складати свідчення проти комунізму і утруднювати діяльність тамошніх комуністичних партій, які працюють для Сталіна й світової революції. 2) Коли ж вони поїдуть прямо до своїх домів, то можуть стверджувати, щось зовсім протилежне до союзу пропаганди, а саме, що Європа не є декадентською частиною світу, не стоїть в капіталістичному ярмі та не бажає собі визволення союстами. Таких свідків внутрі, чи назовні, слід знизити. Альтернатива війська стають спільниками чорних діл Кремля! — стверджує автор.

Далі Кирконнелл пише: „Весь рекорд союстських відносин до України є кровожадний. За 21 рік миру від 1921 — 41 років там були постійні чистки волеюлюбних людей за допомогою кулі і переселень до вельтських невольничих таборів в УССР, де вони мабуть творять половину теперішнього ув'язненого населення в кількості 20 мільйонів від Білого до Охотського моря. В 1933 році, на наказ Сталіна, карано штучним голодом свободолюбних селян за спротив колективізації, що спричинило голодову смерть кількох мільйонів українців. Подібно, коли совети силою таємного „договору вбивств“ з Гітлером у 1939 році окупували східні землі Польщі, почали систематичну депортацію та ліквідацію півмільйона на українців, поляків і жидів.“

Для кращої ілюстрації наведеного автор поміщує лист українського батистського пастора Л. Жабка Потаповича, в якому він на основі переживань одного емігранта змальовує жахливу картину дійсності за залізною завісою. Цей емігрант ще й сьогодні, у вільній Америці, коли серед ночі загрукотить під хатою авто, панічно схоплюється з постелі і доволі не може привести до ладу розшарпані нерви, а це нагадує „чорного ворона“, який ніколи в Західній Україні завіз його до тюрми з нелюдськими умовами побуту, звідки разом з тисяччю інших ув'язнених українців забрали його вантажним авто до ліса з глибокою шахтою копальні солі, до якої совети брутально скинули найменше 600 в'язнів і розривами бомб засипали їх землею. Решту завезли до великого підвалу з купами помордованих і там вбили їх. Заданий емігрант пострілений в потилицю зі зламаною шакою та глибоким шрамом від кулі попереку обличчя чудом пережив цю жорстоку масакру в'язнів між Добромилем та Хиром у Старій Солі. Коли він згадає про ту жахливу подію, біліде, його голос дрижить і мінється в придушений тихий шепіт. І важко його заспокоїти...“

Повищу варварську масакру українських в'язнів у шахті, а згодом у підвалі, підтверджує колишній мешканець Ніжанкович Лев Іваш, що живе тепер у ЗСА. У шахті між іншими загинув теж відомий кооперативний та просвітянський діяч околиці А. Біло.

Кирконнелл каже, що свідчення пастора Л. Ж. Потаповича верифікують рапорти про насильне підчинення Української Католицької Церкви православної маріонетці патріархату Москви Алексєєві, який є під строю контролю „товарища“ Карпова, голови Державної Ради для справ Православної Церкви. Він є комуністом і поліційним агентом. Велику кількість уніят-

ських священників розстріляно, а сотки ув'язнено. „Володіння терору є в ході...“ — наголошує автор.

Беручи до уваги трагічну передісторію, українці у Західній Європі знають, що їх поворот під советську кормигу, означає певну смерть. Тому нічого дивного, що трапляється багато самогубства, що загрожені примусовою репатріацією, стараються роздобути отруйні пастилки, як останній засіб, що українські священники в західній зоні просять американське командування відкласти на короткий час вивіз для приготування вірних на християнську смерть, щоб висповідатися і прийняти св. Тайни. Кирконнелл пише: „Трагічним коментарем моральному занепаду наших часів є те, що ту кричущу несправедливість довершує Росія за згодою альянтів. Атлантицька хартия стала посміховиськом... скропленням невинного кров'ю помордованих мільйонів.“

„Що ми скористали за шість років війни, коли на наших очах жертвується слабих і безпомічних тиранів Сталіна, щоб з'єднати його?“ — питає Кирконнелл і стверджує, що головною перешкодою є постійна пропаганда сталінських комуністичних ступайків у всіх Канади. У червоній пресі Канади та інших держав півмільйона українських втікачів у Західній Європі, шляхетних хліборобів з колішньої Польщі, Чехо-Словаччини й Румунії зображують як кілька тисяч фашистських колаборантів, яких повинні були передати советам на розстріл.

Коли атеїстичний комунізм може виступити брехнею і мордами, то англосаксонські народи повинні перевести швидко й християнську акцію, щоб врятувати рештки українських скитальців від знищення. Їм слід признати недвозначне право на азіл, насенського типу паспорт, вільне навчання їхніх безпомічних дітей і негайну кляузую постійного притулку в Західній Європі, або Америці.

Офіційний орган головної квартири УНРРА в Австрії, коментуючи у своєму випуску з грудня 1945 року бажання українських біженців емігрувати до Канади, ЗСА і Бразилії заявив: „Ми можемо ввезити ті народи — із глибини серця, — що найшвидше підтримуємо прийняття ними наших українців. Ми думаємо, що вони стануть разковими громадянами.“

Знаменита стаття В. Кирконнелла з-перед 40 років є дуже актуальною і фогодній та заслуговує на те, щоб її перевидати масовим тиражем й доручити компетентним чинникам ЗСА, Канади та інших свободолюбних країн. У сорочкових роках вона допомогла припинити наклепи на українців і насильну репатріацію. Віримо, що й тепер своїм потягачим змістом вона просвітить уми незрячих і скаже ім, хто є справжнім злочинцем, над який суд міжнародного трибуналу, на школу всього людства, припинився найменше на 50 років, враховуючи голодову облогу України.

Прізвище Ватсона Кирконнелла, як сердечного приятеля українського народу повинно бути вписане золотими літерами на сторінках наших анналіс, щоб зберегти про нього світлу пам'ять для грядучих поколінь.

Перші українські

(Закінчення зі стор. 2)

„Віза“ і „Местеркард“ — це нові засоби плачання всякого роду зобов'язань і користування швидким кредитом. Ідучи з вимогами часу, кредитівка Самопоміч у Дітроїті, перша серед українських кредитівок, почала постачати їх своїм членам, керуючись бажанням забезпечити їм повні банкові послуги. Користі для членів тут очевидні. Для молодих це найліпший спосіб встановити для себе кредит — факт такий важливий в умовах нашого життя. Кредитові картки звільняють від потреби мати при собі готівку і тим самим запобігають можливості втрати через крадіж або рабунку. Тут відповідають оплати, які потягає за собою уживання чеків. Важливим є та обставина, що кредит одержується без проволочки, в хвилині його потреби. Це вигідна форма зберігання грошей в подорожах по цілому світі, при чому виміна грошей дотримується актуального курсу. Як відомо, річне зів'язання всіх платностей є важливою справою при вивозі грошей з країни. Місячні зів'язки член одержує при вживанні цих карток, є вигідним і

вигідним джерелом потрібних на що ціль інформацій.

Дирекція кредитівок свідома, що деякі члени вже користуються тими кредитовими картками, придбаними в інших фінансових інституціях. Їм хочемо звернути увагу на те, що умови користування ними через кредитівку Самопоміч є більш вигідні. Кредитівка не побирає жадної місячної чи річної оплати. Від рахунку, заплаченого перед наступним місячним звітом, кредитівка не буде числити жадних відсотків. Процент на балансову суму буде 16.56 відсотка. На ці картки також можна дістати готівку.

Із точки бачення загальної користі треба підкреслити, що приходили, які кредитівка нагороджує із обслуговування членів, не подалають в чужі руки, не збагачують уділів чужих фінансових установ. Вони залишаються внутрі української громади і тим самим зміцнюють фінансову базу нашої спільноти, що в наслідок дозволяє нам зміцнити наше загальне становище в середовищі, яке так маркантино оцінює все мірило фінансової сили.

Така важлива прогресивна дія кредитівок Самопоміч повинна стати заохотою для членів користуватися усіх обслуговування кредитівок, як також повинна стати заохотою для тих, які ще стоять осторонь, використати в членство та користати з усіх цих привілеїв, які є надбанням багатьох років інтенсивної праці. Отже, „Свій до свого по своє“.

Володимир Баран

НА ПРОДАЖ

2-поверховий мурований дім у винятково гарній обстановці в Стоун Пойнт, Н. Й. Північ, гараж, город. Телефонувати.

(914) 626-7803.

FOR RENT

До винайма 2 кімнати для самітної особи. Спокійна і гарна околиця, пів блокю до харчового склепу і автобусної зупинки. Площа до паркування авто. Телефонувати кожного дня від 9-9 вечора.

Tel. 1-215-969-6594.

РОЗШУКИ

АННУ СТАЩИШИН
зі села Кобилівки Волоська, пов. Яворів, перебувала у Німеччині 1942 р. пошукує брата

ІВАН СТАЩИШИН

Stachyshyn Iwan
3205 Meadow Brook Apt. 1
Cleveland Hts., Ohio 44118

FUNERAL DIRECTORS

UKRAINIAN NATIONAL FUNERAL SERVICE
Український Національний Цвинтар-Пам'ятник полагодує усі справи похоронів і поховань в ЗСА.
4111 Pennsylvania Ave., SE
Washington, D.C. 20746
Tel.: (301) 568-0630 — Days
(301) 855-8864 — Sat. Sun.
Eve. & Holidays
MAIL: P.O. Box 403
Dunkirk, MD 20754

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ. КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

Richard H. Burnadz

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
FUNERAL HOME
371 Lakeview Avenue
CLIFTON, N.J.
Phone: (201) 772-1880

Funeral Director

Chapels available throughout the Metropolitan Area

Нема то як на

СОЮЗІВЦІ

Оселі Українського Народного Союзу

Найкраще місце відпочинку і вакацій в Кетсільських горах біля Кергонксону, Н. Й. Замовляйте місце завчасу на вакації, на незрівняний вакаційний побут на Союзівці.

Гірська природа, відновлені будинки, і кімнати, домашня кухня, 8 тенісних кортів, відбаванкові площі, олімпійського розміру басейн, мистецькі і розвагові імпрези, забави та багато інших угоджень.

Ті самі ціни, що минулого року.

Замовлення висилати:

SOYUZIVKA UNA ESTATE

Kerhonskon, N.Y. 12446 Tel.: (914) 626-5641

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

Телеф. (201) 372-0468

ROSE-HILL MONUMENTS

184 UNION AVENUE IRVINGTON, N.J. 07111

S. ZELINSKY — ПИЛИП ЧУЯ

ПЕРШЕ УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО НАДГРОБНИКІВ СТАВЛЯЄМО ПАМ'ЯТНИКИ НА ВСІХ ЦВИНТАРЯХ І НА СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, Н. Й. ДЖЕРЗІ І СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБУРГУ, Н. Й. ОРК.

Granite • Marble • Bronze

Вступайте

в члени УНС

Увага! НОВЕ ВИДАННЯ Увага!

ІЛЮСТРОВАНА БІБЛІЯ ДЛЯ МОЛОДИХ

Старий і Новий Завіти

Унікальна книга має:

Розмір: 10 x 7 1/2. Стор.: 520. Тверда обгортка. Мали

Кольорові ілюстрації. Ціна 20.00 дол.

Мешканці стейту Нью Джерзі зобов'язує

5% стейткового податку.

ЗАМОВЛЯТИ:

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgome-y Street • Jersey City, N.J. 07302